

ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๕

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

เรียน (เวียนกระบรรจุ กรม และจังหวัด)

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

๒. คำตาม คำตอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ แจ้งมติ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งประจำบริหาร ประจำอำนวยการ ประจำวิชาการ และประจำทั่วไป รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นๆ และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งภายในการอบรมค่ารวมของตำแหน่ง ตามมาตรา ๔๗ เหตุพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ. พิจารณาเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ ก.พ. จึงมีมติปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้ในหน้า ๒ ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ของหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑๐. กรณีส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราราเมิ่มใหม่จากคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือได้รับจัดสรรงบประมาณที่ว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่งตามเหตุผลความจำเป็น เงื่อนไข และจำนวนที่ได้รับอนุมัติอัตราราเมิ่มใหม่ เป็นตำแหน่งประจำ สายงานและระดับตำแหน่ง ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดในการจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง รวมทั้งมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

๒) ให้ส่วนราชการจัดทำแบบบรรยายลักษณะงานของตำแหน่งเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณาพร้อมกับการกำหนดตำแหน่งตาม ๑)

๓) ในกรณีที่ส่วนราชการมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษไม่อาจดำเนินการได้ตาม ๑) ให้ อ.ก.พ. กระทรวงเสนอรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อ ก.พ. เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี”

/๒. ให้ยกเลิก ...

๒. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งในสิ่งที่ส่งมาด้วย ของหนังสือที่อ้างถึง ๑ และให้ใช้หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือนี้แทน

อนึ่ง สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำคำถ้า คำตอบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อประกอบการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว มาพร้อมกับหนังสือฉบับนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายนนทิกร กาญจนะจิตรา)

เลขานุการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๖๒

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๙๔๒

หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

การยุบเลิกตำแหน่งในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใดประเภทใด สายงานใด และระดับใด ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ตำแหน่งนั้นสังกัดอยู่ได้ยุบเลิกไป หรือได้ปรับเปลี่ยนไปเป็นองค์กรมหาชนและตำแหน่งว่างลงเนื่องจากข้าราชการสมัครใจที่จะเปลี่ยนไปเป็นพนักงานขององค์กรมหาชนหรืออื่นๆ ตามพระราชบัญญัติหรือตามกฎหมายที่กำหนดเป็นการเฉพาะหรือมีการตัดโอนภารกิจไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรณีอื่นตามที่ ก.พ. กำหนด

๒. ตำแหน่งว่างลงเนื่องจากข้าราชการลาออกจากราชการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ที่คณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐกำหนด ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นตามแนวทางที่กำหนด

๓. การกำหนดตำแหน่งทุกรายที่มีผลกระทบทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเพิ่มสูงขึ้น ให้ยุบเลิกตำแหน่งภายใต้กรอบมูลค่ารวมของตำแหน่งตามแนวทางการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔)เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๑ กรณีมีพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออ่ายอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง หรือจังหวัดขึ้นใหม่ หรือกรณีมีพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ในกระทรวงเพื่อรับผิดชอบภาระหน้าที่โดยเฉพาะซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออ่ายอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีตามมาตรา ๑๘ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติระบบที่ประชุมเป็นการเฉพาะแห่งดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ไม่รวมกรณีการขยาย ยกฐานะหรือเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน) ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑.๑ ให้ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นได้ตามความจำเป็นของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการเฉพาะการกำหนดตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ เมื่อกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการมีผลใช้บังคับ สำหรับตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง
- (๒) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม
- (๓) หัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออ่ายอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี
- (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๕) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง

(๖) รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

(๗) รองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี

(๘) รองผู้ว่าราชการจังหวัด

(๙) หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรมตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ที่กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น

๓.๑.๒ การพิจารณากำหนดตำแหน่งตาม ๓.๑.๑ ให้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดตำแหน่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนด ตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดโดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก และ ให้เสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวงพิจารณา ก่อนนำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวง เว้นแต่กรณีการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการใน ๓.๑.๑ (๑) (๒) และ (๓) ให้ อ.ก.พ.กระทรวง หรือ อ.ก.พ.กรรมที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ.กระทรวง เป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่งได้โดยตรง

(๒) การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิกให้ครอบคลุม ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น ให้กระทำได้ในคราวแรกเมื่อกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งส่วนราชการ ระดับกระทรวง กรมหรือจังหวัดมีผลใช้บังคับเท่านั้น

ทั้งนี้ อ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณากำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มี ฐานะเป็นกระทรวงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มี ฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี ใน ๓.๑.๑ (๑) (๒) และ (๓) โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิก ไปก่อนก็ได้ แต่ส่วนราชการยังคงต้องเสนอ คณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวงและ อ.ก.พ.กระทรวงให้พิจารณากำหนดตำแหน่ง ใน ๓.๑.๑ (๔) – (๕) ในภาพรวม โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิกเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่าย ด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นในคราวแรก

(๓) การกำหนดตำแหน่งใน ๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) โดยไม่ต้องนำ ตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิกให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นจำนวนเท่าเดิม ให้กระทำได้ ตามความจำเป็นของการกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ โดยให้พิจารณาจากลักษณะงาน ขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบ คุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่ง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของ ตำแหน่งระดับสูงประเภทต่างๆ ในส่วนราชการนั้น

(๔) การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิกให้ครอบคลุม ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น จะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อป้องกันหรือผ่อนคลายสภาพ การขาดแคลนอัตรากำลังของส่วนราชการเนื่องมาจากการนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุลเลิกให้ครอบคลุม

ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นจากการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดิน

(๔) ตำแหน่งที่จะนำมากำหนดนั้น ต้องเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงิน俸ชื่อส่วนราชการได้รับการจัดสรรตัดโอนหรือเกลี่ยมาเป็นของส่วนราชการ และเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนกตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

๓.๒ กรณีอื่นที่ ก.พ. มีมติให้มีต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น

คำตาม คำตอบ

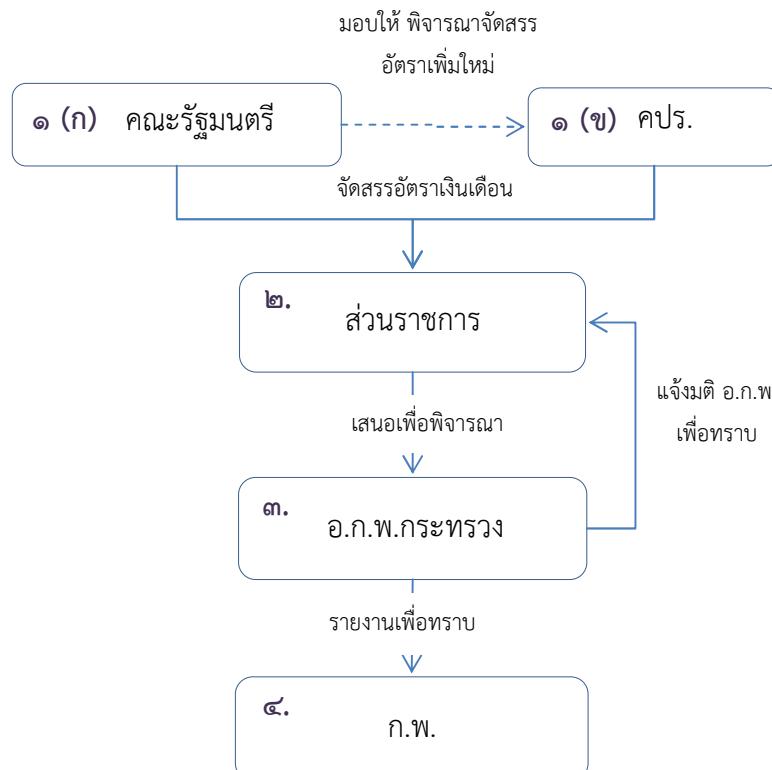
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง

๑. หลักทั่วไป

คำตามข้อ ๑.๑ กรณีที่ส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่จากคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือได้รับจัดสรรอัตราที่ว่างจากผลการเกณฑ์รายได้ของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

ส่วนราชการจะต้องเสนอขอให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่งตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติเป็นตำแหน่งประเภทสายงาน และระดับตำแหน่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๗๙ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และหนังสือเวียนอื่นโดยต้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแล้วรายงาน ก.พ. เพื่อทราบตามแผนภาพด้านล่าง

คำถามข้อ ๑๒ โปรดอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งช้อ ๑๐ ๑) ที่กำหนดว่า “ให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณากำหนดตำแหน่ง เหตุผลความจำเป็น เงื่อนไข และตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ เป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่ง ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดในการจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง รวมทั้งมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง”

คำตอบ

ภายหลังจากที่ส่วนราชการได้รับอนุมัติอัตราเพิ่มใหม่จาก ค.ร.ม. หรือได้รับจัดสรรอัตรากำหนดที่ว่างจากผลการเกณฑ์อายุราชการของส่วนราชการอื่นจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐแล้ว อ.ก.พ. กระทรวงจะต้องนำอัตราที่ได้รับจัดสรรเพิ่มใหม่มากำหนดเป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่งตามโครงสร้างและการแบ่งงานภายใน พร้อมทั้งปรับปรุงบัญชีจัดตำแหน่งของส่วนราชการ (บัญชี ๑) ให้สอดคล้องกัน

ในการกำหนดอัตราที่ได้รับจัดสรรเพิ่มใหม่ให้เป็นตำแหน่งประเภท สายงานและระดับตำแหน่งนั้น ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็นและเงื่อนไขต่างๆ ที่ ค.ร.ม. หรือ คปร. กำหนด และต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

ตัวอย่างที่ ๑ คณารัฐมนตรีมีต่อนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ให้แก่กรม ก. เพื่อกำหนดเป็นตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ข. ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง แต่หากคณะกรรมการกำหนดตำแหน่งระดับสูงได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่ง พร้อมทั้งได้ประเมินคุณภาพงานของตำแหน่งดังกล่าวแล้ว พบร่วม ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพงาน ตามหลักเกณฑ์การประเมินค่างานที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ดังนั้น อ.ก.พ. กระทรวงต้องกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ข. ดังกล่าว เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การกำหนดตำแหน่ง

ตัวอย่างที่ ๒ คณารัฐมนตรีมีต่อนุมัติอัตราเพิ่มใหม่ให้แก่กรม ฉ. จำนวน ๑๕ อัตรา ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการหรือชำนาญการ ๓ อัตรา และตำแหน่งนักวิชาการสถิติปฏิบัติการหรือชำนาญการ ๒ อัตรา เพื่อปฏิบัติงานในสำนัก ช. ในกรณีนี้ อ.ก.พ. กระทรวง จะต้องกำหนดตำแหน่งทั้ง ๑๕ อัตราดังกล่าวเป็นตำแหน่งประเภท สายงาน และระดับตำแหน่งในสังกัดสำนัก ช. ตามเงื่อนไขที่คณารัฐมนตรีได้กำหนด โดยจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

คำถามข้อ ๑๓ เมื่อคณะกรรมการมีมติจัดสรรอัตราเพิ่มใหม่หรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐจัดสรrnนี้เป็นอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งแต่การจะกำหนดค่าในส่วนราชการได้จะมีตำแหน่งประเภทใด สายงานใด และระดับตำแหน่งใดนั่นมาตรา ๔๗แห่งพระราชบัญญัติระเบียบขาราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นอำนาจของ อ.ก.พ.กระทรวงที่จะพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด และต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ดังนั้น อ.ก.พ.กระทรวงจึงกำหนดตำแหน่งที่คณะกรรมการหรือ คปร. จัดสรรอัตราเพิ่มใหม่ให้แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดไม่ได้

คำตอบ

เนื่องจากอัตราที่คณะกรรมการมีมติจัดสรรอัตราเพิ่มใหม่หรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐจัดสรrnนี้เป็นอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งแต่การจะกำหนดค่าในส่วนราชการได้จะมีตำแหน่งประเภทใด สายงานใด และระดับตำแหน่งใดนั่นมาตรา ๔๗แห่งพระราชบัญญัติระเบียบขาราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นอำนาจของ อ.ก.พ.กระทรวงที่จะพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด และต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ดังนั้น อ.ก.พ.กระทรวงจึงกำหนดตำแหน่งที่คณะกรรมการหรือ คปร. จัดสรรอัตราเพิ่มใหม่ให้แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดไม่ได้

๒. หลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

คำถามข้อ ๒.๑ เมื่อมีการจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณา กำหนดตำแหน่งที่มีชื่อตำแหน่งทางการบริหารงานโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุม ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้น ตำแหน่งได้ได้เป็น

คำตอบ อ.ก.พ.กระทรวงอาจกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีชื่อตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ในกรณีมีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ สำหรับตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) ปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า
- (๒) อธิบดี หรือเทียบเท่า
- (๓) ผู้อำนวยการจังหวัด
- (๔) รองปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า
- (๕) รองอธิบดี หรือเทียบเท่า
- (๖) รองผู้อำนวยการจังหวัด
- (๗) ผู้อำนวยการสำนักกอง หรือที่เรียกชื่ออื่นอีก ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น

คำถามข้อ ๒.๒ กรณีมีการแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรมใดใหม่ และมีผลทำให้กรมนี้ กรมใหม่มีส่วนราชการที่เป็นกองหรือที่มีฐานะเทียบกองเพิ่มขึ้นตามมาตรา๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ ระบบที่แก้ไขเพิ่มเติมอ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณากำหนด ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ตໍากว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือเรียกชื่ออื่นอีก) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่าย ด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งตามข้อ ๓ ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนด เนื่องจากไม่ใช่ กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หรือจังหวัดขึ้นใหม่ตามข้อ ๓ของหลักเกณฑ์ การยุบเลิกตำแหน่ง

คำถามข้อ ๒.๓ กรณีมีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงสามารถกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้น ตำแหน่งได้ดีบ้าง

คำตอบ ภายหลังจากมีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณาไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้น ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง) และตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด (ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น) ได้

สำหรับการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดและนายอำเภอ (ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น) นั้น จะต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลฯ เนื่องจากเป็นกรณีการขยายหน่วยงาน ซึ่งไม่ได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์นี้

คำถามข้อ ๒.๔ กรณีมีการยกฐานะส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีตามมาตรา ๑๘ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานการศึกษาอกรอบและคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นต้นให้เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม อ.ก.พ.กระทรวงจะพิจารณากำหนดตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการและตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือเรียกชื่อย่างอื่น) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งตามข้อ ๓ ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนด เนื่องจากเป็นกรณีการยกฐานะส่วนราชการ ไม่ใช่กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมขึ้นใหม่ จึงไม่ได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์นี้

คำถามข้อ ๒.๕ กรณีมีการจัดตั้งกระทรวงหรือกรมขึ้นใหม่ ส่วนราชการจะสามารถกำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม (ผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือที่เรียกชื่อย่างอื่น) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นได้หรือไม่

คำตอบ โดยที่ข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งกำหนดว่า ในกรณีมีการจัดตั้งกระทรวงหรือกรมขึ้นใหม่ ให้ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก กอง หรือที่เรียกชื่อย่างอื่น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นได้ แต่หากคณะกรรมการ

การกำหนดตำแหน่งระดับสูง และ อ.ก.พ.กระทรวงได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การกำหนดตำแหน่ง รวมทั้งได้ประเมินคุณภาพงานของตำแหน่งดังกล่าวแล้ว เห็นสมควร จะกำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูงในครัวเรือน ส่วนราชการจะต้องนำ ตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุรุษให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ตามแนวทางที่กำหนดตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔

หมายเหตุ ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งประเภท อำนวยการ ระดับต้น (๖๐,๔๐ บาท) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง (๗๙,๒๔๐ บาท) คิดคำนวณจากตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนก ตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งแบบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ ว๗๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ คิดเป็น ๗๙,๒๔๐ – ๖๐,๔๐ = ๑๙,๘๓๐ บาท

คำถามข้อ ๒.๖ กรณีกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมได้กำหนดให้มีการจัดตั้ง ส่วนราชการระดับกระทรวงขึ้นใหม่ แต่ยังไม่มีการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงขึ้นมาทำหน้าที่ในการกำหนด ตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างมาขยับเลิกให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นตามข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งจะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

โดยที่มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ อ.ก.พ.กระทรวงเป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดตำแหน่งที่จะมีในส่วนราชการ เป็นตำแหน่งประเภท สภากาชาดไทย และระดับตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด ดังนั้น ในลำดับแรก ส่วนราชการต้องดำเนินการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงขึ้นมา ทำหน้าที่กำหนดตำแหน่งที่จะมีในส่วนราชการก่อน แล้วจึงเสนอ อ.ก.พ.กระทรวง และ คณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงพิจารณากำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้อง นำตำแหน่งว่างมาขยับเลิก ดังมีแนวทางการดำเนินการ ตามแผนภาพ

ขั้นตอนการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวง

กรณีมีกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จัดตั้งส่วนราชการระดับกระทรวงขึ้นใหม่

๑. กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม มีผลใช้บังคับ

มีตำแหน่งปลัดกระทรวง และอธิบดี เกิดขึ้น

ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

(เป็นตำแหน่งทางการบริหารงานเท่านั้น ยังไม่มีการกำหนดตำแหน่งเป็นประเภท สายงาน และระดับตำแหน่ง
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน)

๒. นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งให้ข้าราชการรักษาราชการแทนปลัดกระทรวง

หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี

๓. ให้อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ.กระทรวง ได้แก่ รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง
และผู้แทน ก.พ. กำหนดจำนวนอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒)

๔. ให้ส่วนราชการดำเนินการเลือกข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการแทน
ในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น เป็นอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒)

๕. ให้ส่วนราชการดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย เป็นอนุกรรมการ ตามมาตรา ๑๕ (๑)

๖. ให้ส่วนราชการนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกตาม๔. และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาตาม๕.
เสนอประธาน อ.ก.พ.กระทรวงเพื่อแต่งตั้ง

๗. ให้อ.ก.พ.กระทรวงกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวง หรืออธิบดี (หรือที่เรียกว่าอย่างอื่น)
โดยไม่ต้องนำตำแหน่งมาบุกเบิกฯ ตามข้อ ๓ ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง
และจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลตำแหน่งระดับสูงของกระทรวง

๘. ให้ส่วนราชการจัดเตรียมข้อมูลรายละเอียดประกอบการพิจารณากำหนดตำแหน่งอื่นที่เหลือ
ที่จะยกเว้นไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลฯ ตามข้อ ๓
ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่ง

๙. เสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวงพิจารณา

๑๐. เสนอ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณา

๑๑. แจ้งส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ. ทราบผลการพิจารณาของ อ.ก.พ.กระทรวง

หมายเหตุการจัดตั้ง อ.ก.พ.กระทรวงให้ดำเนินการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ
และการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการในอ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒

คำถามข้อ ๒.๗ การกำหนดตำแหน่งหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นตำแหน่งที่ปรากฏตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลตามหลักเกณฑ์ข้อ๓.๑.๑ สามารถดำเนินการได้โดยตลอดหรือไม่

คำตอบ

การกำหนดตำแหน่งโดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น ให้กระทำได้ในคราวแรก เมื่อกฎหมายจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดมีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ อ.ก.พ.กระทรวงอาจพิจารณากำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง (ปลัดกระทรวง) ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม (อธิบดี) และตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรม แต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลฯ ไปก่อนก็ได้ สำหรับการกำหนดตำแหน่งอื่นตาม ๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้นำเสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงของกระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาในการประชุมคราวเดียวกัน โดยให้กระทำได้ในคราวแรก และคราวเดียว เมื่อกฎหมายจัดตั้งกระทรวง กรม หรือจังหวัดมีผลใช้บังคับ ส่วนการกำหนดตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดตาม ๓.๑.๑ (๔) และรองผู้ว่าราชการจังหวัดตาม ๓.๑.๑ (๙) ให้นำเสนอคณะกรรมการการกำหนดตำแหน่งระดับสูงและ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาในคราวเดียวกัน ภายหลังจากที่กฎหมายจัดตั้งจังหวัดมีผลใช้บังคับ

คำถามข้อ ๒.๘ จากเงื่อนไขในข้อ ๓.๑.๒ ๓) ของหลักเกณฑ์การบุคคลกำหนดตำแหน่งที่กำหนดว่า “การกำหนดตำแหน่งได้ใน๓.๑.๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) โดยไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลให้ครอบคลุมค่าตอบแทนเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นจำนวนเท่าใดนั้น ให้กระทำได้ตามความจำเป็นของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ”

คำว่า “ความจำเป็นของภารกิจ” มีความหมายว่าอย่างไร

คำตอบ

“ความจำเป็นของภารกิจ” คือ จำนวนตำแหน่งขั้นต่ำที่จำเป็นต้องกำหนดเพื่อขับเคลื่อนภารกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนดในช่วงต้นของการจัดตั้งหน่วยงาน

ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงตำแหน่งนักบริหาร ระดับสูง อาจกำหนดได้ส่วนราชการละไม่เกิน ๑ ตำแหน่ง แต่หากเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงมีการจัดกลุ่มภารกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกลุ่มภารกิจ ให้กำหนดได้ไม่เกินจำนวนกลุ่มภารกิจบวก ๑ ตำแหน่ง (รองปลัดกระทรวงด้านการบริหาร) เป็นต้น

อนึ่ง การพิจารณาว่าตำแหน่งใดควรมีจำนวนเท่าใด และจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำตำแหน่งว่างที่มีเงินรายบุคคลเป็นจำนวนเท่าใดนั้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ

การกำหนดตำแหน่งระดับสูงกำหนดโดยความเห็นชอบของ อ.ก.พ.กระทรวงโดยให้พิจารณาจากลักษณะงาน ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ คุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่ง และบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของตำแหน่งระดับสูงประเภทต่างๆ ในส่วนราชการนั้น

คำถามข้อ ๒.๔ จากเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งในข้อ ๓.๑.๒ (๕)ของหลักเกณฑ์การยุบเลิกตำแหน่งที่กำหนดว่า “ตำแหน่งที่จะนำมากำหนดนั้น ต้องเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงิน ... และเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญจำแนกตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

คำว่า “ตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุด” หมายถึงตำแหน่งใด

คำตอบ หมายถึง ตำแหน่งว่างที่มีเงินที่ส่วนราชการซึ่งจัดตั้งใหม่ ได้รับการจัดสรร ตัดโอนหรือเกลี่ยมาเพื่อเป็นอัตรากำลังของส่วนราชการ และเป็นตำแหน่งที่มีมูลค่าของตำแหน่งสูงสุดเมื่อพิจารณาตามตารางแสดงค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดฯ

ตัวอย่างเช่นกรณี ก. เป็นส่วนราชการระดับกรมที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มีตำแหน่งที่ได้รับโอนมาจากกรม ข. และเกลี่ยมาจากส่วนราชการอื่น รวม ๕๐ ตำแหน่ง (รายละเอียดตามตารางด้านล่าง)โดยจะต้องกำหนดให้เป็นตำแหน่งอธิบดี ๑ ตำแหน่งและรองอธิบดี ๑ ตำแหน่งรวม ๒ ตำแหน่ง และจะอยู่ก่อนการนำตำแหน่งว่างที่มีเงินมา yüบเลิกฯ

เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขกรณี ก. จะต้องนำตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม (ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง) และตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ) ซึ่งเป็นตำแหน่งว่างที่มีเงินและเป็นตำแหน่งที่มีค่าตอบแทนเฉลี่ยของตำแหน่งสูงสุดมาใช้เป็นฐานในการกำหนดตำแหน่งอธิบดีและรองอธิบดี และจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด

ตารางสรุปจำนวนตำแหน่งข้าราชการในสังกัด กรม ก.

ลำดับ ที่	ชื่อตำแหน่งทางการบริหาร	ชื่อตำแหน่งในสายงาน	ประเภท ตำแหน่ง	ระดับ ตำแหน่ง	จำนวน ตำแหน่ง	ค่าตอบ แทนเฉลี่ย	ตำแหน่ง ว่างที่มีเงิน
๑	ผู้ตรวจราชการกรม	ผู้ตรวจราชการ	อำนวยการ	สูง	๓	๗๙,๒๕๐	๑
๒	ผู้อำนวยการสำนัก	ผู้อำนวยการ	อำนวยการ	สูง	๒	๗๙,๒๕๐	-
๓	ผู้เชี่ยวชาญด้าน นโยบายและแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	เชี่ยวชาญ	๑	๗๙,๒๕๐	๑
๔	ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคล	นักทรัพยากรบุคคล	วิชาการ	เชี่ยวชาญ	๑	๗๙,๒๕๐	-
๕	ผู้อำนวยการศูนย์	ผู้อำนวยการ	อำนวยการ	ต้น	๑	๖๐,๘๑๐	-
๖	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	ชำนาญการ พิเศษ	๘	๔๙,๗๙๐	๒
๗	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน	วิชาการ	ปฏิบัติการ/ ชำนาญการ	๒๗	๓๓,๙๖๐	๕
๘	นักจัดการงานทั่วไป	นักจัดการงานทั่วไป	วิชาการ	ปฏิบัติการ/ ชำนาญการ	๔	๓๓,๙๖๐	-
๙	เจ้าพนักงานธุรการ	เจ้าพนักงานธุรการ	ทั่วไป	ปฏิบัติงาน/ ชำนาญงาน	๗	๒๙,๔๐๐	๑